

ЗАКОН О ЗАБРАНИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

(Неслужбени пречишћени текст¹)

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

(1) Овим законом успоставља се оквир за остваривање истих права и могућности свим лицима у Босни и Херцеговини и уређује систем заштите од дискриминације.

(2) У складу са Уставом Босне и Херцеговине и међународним стандардима који се односе на људска права и основне слободе, овим законом утврђују се одговорности и обавезе законодавне, судске и извршне власти у Босни и Херцеговини, као и правних лица и појединаца који врше јавна овлашћења (у даљњем тексту: надлежне институције Босне и Херцеговине), да својим дјеловањем омогуће заштиту, промовисање и стварање услова за једнако поступање.

Члан 2.

(Дискриминација)

(1) Дискриминацијом, у смислу овог закона, сматраће се свако различито поступање, укључујући свако искључивање, ограничавање или давање предности утемељено на стварним или претпостављеним основама према било којем лицу или групи лица **и онима који су с њима у родбинској или другој вези** на основу њихове расе, боје коже, језика, вјере, етничке припадности, **инвалидитет, старосна доб**, националног или социјалног поријекла, везе с националном мањином, политичког или другог увјерења, имовног стања, чланства у синдикату или другом удружењу, образовања, друштвеног положаја и пола, **сексуалне оријентације, родног идентитета, полних карактеристика**, као и свака друга околност која има за сврху или посљедицу да било којем лицу онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање на равноправној основи права и слобода у свим областима живота.

(2) Забрана дискриминације примјењује се на све јавне органе као и на сва физичка или правна лица, како у јавном тако и у приватном сектору, у свим областима, а нарочито: запослења, чланства у професионалним организацијама, образовања, обуке, становања, здравства, социјалне заштите, добара и услуга намијењених јавности и јавним мјестима, те обављања привредних активности и јавних услуга.

¹Неслужбени пречишћени текст садржи Закон о забрани дискриминације (“Службени гласник БиХ“, број 59/09) и Закон о измјенама и допунама Закона о забрани дискриминације (“Службени гласник БиХ“, број 66/16)-**означен подебљаним словима**. Овај неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на исти се не може позивати приликом службене употребе.

ГЛАВА II - ОБЛИЦИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 3.

(Облици дискриминације)

(1) Непосредна дискриминација је свако различито поступање по основама одређеним у члану 2. овог закона, односно свако дјеловање или пропуштање дјеловања када је неко лице или група лица доведена или је била или би могла да буде доведена у неповољнији положај за разлику од неког другог лица или групе лица у сличним ситуацијама.

(2) Посредна дискриминација подразумијева сваку ситуацију у којој, наизглед неутрална одредба, критеријум или пракса, има или би имала ефекат довођења неког лица или групе лица **у односу на основе дефинисане у члану 2. ставу (1) овог Закона** у неповољан или мање повољан положај у односу на друга лица.

Члан 4.

(Остали облици дискриминације)

(1) **Узнемиравање је свако нежељено понашање узроковано неком од основа из члана 2. став (1) овог Закона које има за циљ или стварно представља повреду достојанства лица и стварање застрашујућег, непријатељског, деградирајућег, понижавајућег или увредљивог амбијента.**

(2) **Сексуално узнемиравање је сваки облик нежељеног вербалног, невербалног или физичког понашања полне природе чији је циљ или ефекат повреда достојанства лица, посебно када ће се њиме створити застрашујући, непријатељски, деградирајући, понижавајући или увредљив амбијент.**

(3) Мобинг је облик нефизичког узнемиравања на радном мјесту који подразумијева понављање радњи које имају понижавајући ефекат на жртву чија је сврха или посљедица деградација радних услова или професионалног статуса запосленог.

(4) Сегрегација је дјело којим (физичко или правно) лице одваја друга лица на основу једне од набројаних основа из члана 2. овог закона, у складу с дефиницијом дискриминације садржаном у члану 2. овог закона.

(5) Издавање налога другима за вршење дискриминације и помагање другима приликом дискриминације, **подстицање на дискриминацију** сматра се обликом дискриминације.

(6) **Тежим обликом дискриминације сматраће се дискриминација почињена према одређеном лицу по више основа из члана 2. став 1. овог закона (вишеструка дискриминација), дискриминација почињена више пута (поновљена дискриминација) и дискриминација која постоји дуже вријеме (продужена дискриминација).**

Члан 5.

(Изузеци од принципа једнаког поступања)

Законске мјере и радње неће се сматрати дискриминацијским када се свODE на неповољно разликовање или различито поступање ако су засноване на објективној и разумној оправданости. Сљедеће мјере неће се сматрати дискриминацијским када се њима остварује легитиман циљ и ако постоји разуман однос пропорционалности између средстава која се користе и циља који се настоји реализовати и када:

а) произлазе из спровођења или доношења привремених посебних мјера осмишљених било да се спријече или надокнаде штете које лица трпе, а које су одређене основима наведеним у члану 2 овог закона, и то нарочито за припаднике угрожених група попут лица са инвалидитетом, припадника националних мањина, жена, трудница, дјецe, омладине, старијих лица и других друштвено искључених лица, цивилних жртава рата, жртава у кривичним поступцима, расељених лица, избјеглица и азиланата; односно да се омогући њихово пуно учешће у свим областима живота;

б) су засноване на обиљежју које се односи на било који од основа наведених у члану 2. овог закона када, у ограниченим околностима, због природе конкретних професионалних активности које су у питању или контекста у којем се извршавају, такво обиљежје представља стварни и одређујући услов у погледу одабира звања. Овај изузетак ће бити предмет повремених преиспитивања;

ц) су засноване на разликовању, искључивању или давању предности у вези са запошљавањем као члана особља институције које се обавља у складу са доктринама, основним поставкама, догмама, вјеровањима или учењима конкретне вјероисповијести или вјере, с обзиром да је разликовање, искључење или давање предности извршено савјесно како не би дошло до повреде вјерских осјећања припадника те вјероисповијести или те вјере;

д) одређују максималну старосну доб најпримјеренију за прекид радног односа и одређују старосну доб као услов за пензионисање;

е) су засноване на држављанству на начин предвиђен законом;

ф) су засноване на реализацији разумних прилагођавања с циљем да се обезбиједи принцип једнаког поступања у односу на лица с инвалидитетом. Послодавци су стога према потреби у конкретном случају дужни да предузму одговарајуће мјере, ради омогућавања да лице са инвалидитетом оствари приступ, учествује, или напредује у запослењу, односно да учествује у обуци, ако такве мјере не намећу несразмјеран терет послодавцу;

г) стављање у неповољнији положај при уређивању права и обавеза из породичног односа када је то одређено законом, а посебно с циљем заштите права и интереса дјецe, што мора бити оправдано легитимном сврхом, заштитом јавног морала, као и поговорању брака у складу с одредбама породичних закона;

х) приликом заснивања радног односа, укључују у чланство, те у дјеловању које је у складу с науком и пословањем регистрованих цркава и вјерских заједница у БиХ, као и друге јавне или приватне организације која дјелује у складу с уставом и законима, ако то захтијевају вјерске доктрине, увјерења или циљеви.

ГЛАВА III - ЗАШТИЋЕНА ПРАВА

Члан 6.

(Област примјене)

(1) Овај закон примјењује се на поступање свих јавних тијела на нивоу државе, ентитета, кантона и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинских институција и тијела, те правних лица с јавним овлашћењима, као и на поступање свих правних и физичких лица, у свим а посебно у сљедећим областима живота:

а) запошљавања, рада и радних услова, укључујући приступ запослењу, занимању и самозапошљавању као и радне услове, накнаде, напредовања у служби и отпуштања са посла;

б) образовања, науке и спорта. Доступност образовања не би требало да зависи од усељеничког статуса дјете или њихових родитеља;

ц) социјалне заштите, укључујући социјално осигурање, социјалне надокнаде, социјалну помоћ (надокнаде за становање, надокнаде за младе, итд.) и начин поступања према корисницима социјалне заштите;

д) здравствене заштите, укључујући доступност заштите и лијечења, и у односу на начин на који се пружа заштита и лијече пацијенти;

е) обуке, укључујући почетно оспособљавање и стално стручно усавршавање, све врсте и све нивое професионалног усмјеравања, напредног стручног усавршавања, доквалификације и преквалификације, укључујући и стицање практичног радног искуства;

ф) правосуђа и управе укључујући активности полиције и других службеника за спровођење закона, службеника пограничне контроле, војно и затворско особље. Конкретно, сва лица ће да буду једнака пред судовима и трибуналима;

г) становања, укључујући приступ становању, услове становања и раскид уговора о најму;

х) јавног информисања и медија;

и) чланства у професионалним организацијама, укључујући чланство у организацији радника или послодаваца или у било којој организацији чији чланови обављају неко одређено занимање; укљученост у такве организације и повољности које пружају такве организације;

ј) робе и услуга намијењених јавности и јавним мјестима, укључујући, на примјер, приликом куповине робе у трговини, приликом подношења молбе за кредит у банци и у односу на приступ дискотекама, кафићима и ресторанима;

к) обављања привредне дјелатности, укључујући право о тржној конкуренцији, односе између предузећа и односе између предузећа и државе;

л) учешћа у културном и умјетничком стваралаштву;

м) једнаком учешћу у јавном животу свих грађана;

н) породице, при чему ће брачни другови уживати потпуну једнакост права као и одговорности у погледу брачне заједнице, током трајања брачне заједнице и њене раставе укључујући и права и одговорности у погледу подизања дјете, у складу с одредбама породичног закона;

о) права дјетета, укључујући оне мјере заштите које су потребне сходно њиховом статусу малолетника, од стране њихове породице, друштва и државе.

ГЛАВА IV - ИНСТИТУЦИЈЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 7.

(Централна институција за заштиту од дискриминације)

(1) Централна институција надлежна за заштиту од дискриминације је Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Омбудсмен Босне и Херцеговине).

(2) Омбудсмен Босне и Херцеговине **поступа у складу с овим законом и Законом о омбудсмену за људска права БиХ на начин да у оквиру своје надлежности:**

а) заприма појединачне и групне жалбе у вези са дискриминацијом;

б) физичким и правним лицима које су поднијеле жалбу због дискриминације пружа потребна обавјештења о њиховим правима и обавезама, те могућностима судске и друге заштите;

ц) поводом жалбе Омбудсмен Босне и Херцеговине може да одлучи да не прихвати жалбу или да покрене поступак истраживања **у складу са посебним прописима;**

д) предлаже покретање поступка медијације у складу с одредбама Закона о медијацији;

е) прикупља и анализира статистичке податке о случајевима дискриминације;

ф) подноси годишњи, а према потреби и ванредне извјештаје о појавама дискриминације Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, Народној скупштини Републике Српске и Скупштини Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;

г) информише јавност о појавама дискриминације;

х) на сопствену иницијативу спроводи истраживања у области дискриминације;

и) даје мишљења и препоруке с циљем спречавања и сузбијања дискриминације, те предлаже одговарајућа законска и друга рјешења надлежним институцијама Босне и Херцеговине;

ј) има право да покреће и учествује у поступку за заштиту од дискриминације за прекршаје прописане овим законом;

к) прати законодавство и даје савјете законодавним и извршним органима;

л) ради на промоцији овог закона, информише јавност, подиже свијест, спроводи кампање и на друге начине активно промовише борбу против дискриминације у сврху њене превенције;

м) унапређује политике и праксе које имају за циљ да осигурају једнако поступање.

(3) Омбудсмен Босне и Херцеговине при изради редовних извјештаја, мишљења и препорука о појавама дискриминације сарађује са организацијама цивилног друштва које се баве заштитом и промовисањем људских права и организацијама које се баве заштитом права група изложених високом ризику дискриминације.

(4) Омбудсмен Босне и Херцеговине пружа помоћ лицима или групама лица које се обраћају међународним тијелима за заштиту од дискриминације у давању упута, савјета, консултација у току поступка, предлога и препорука.

(5) Институција омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине ће у сврху остваривања своје надлежности успоставити посебан одјел који би искључиво разматрао предмете наводне дискриминације у погледу поступања јавних тијела на нивоу државе, ентитета, кантона и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинских институција и тијела, те правних лица с јавним овлашћењима, као и поступање свих правних и физичких лица, у свим областима живота.

У буџет Институције омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине уврстиће се посебна буџетска ставка неопходна за функционисање специјалног одјела/специјалних одјела за борбу против дискриминације.

(6) Све државне институције, ентитетске, кантоналне и тијела Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинска, институције и правна лица с јавним овлашћењима, те остала правна и физичка лица дужна су, на затјев Омбудсмена Босне и Херцеговине, најкасније у року од 30 дана од дана запримања захтјева доставити тражене податке и документе.

(7) Надлежне институције у Босни и Херцеговини обавезне су да сарађују са Омбудсменом Босне и Херцеговине и дају писмено одговоре и обавјештења у року који

је Омбудсмен Босне и Херцеговине одредио и о ефекту препорука датих с циљем отклањања дискриминације.

Члан 8.

(Вођење евиденције и координација надлежних институција)

(1) Надлежне институције у Босни и Херцеговине дужне су да воде редовну евиденцију свих случајева пријављене дискриминације, а прикупљене податке обавезно да доставе Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.

(2) Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, у оквиру законом утврђених надлежности, има обавезу, на основу прикупљених података о појавама и обиму дискриминације, најмање једном годишње да припреми Савјету министара Босне и Херцеговине извјештај, а према потреби и посебне извјештаје који садрже предлог мјера за спречавање и сузбијање појава дискриминације у Босни и Херцеговини.

(3) Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине дужно је да једном годишње, преко Савјета министара Босне и Херцеговине, извјештава и Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине о појавама дискриминације и у вези с тим предлаже конкретне законодавне или друге мјере.

(4) У складу с одредбама овог члана, установиће се посебне евиденције у законодавним, извршним и судским органима ради евиденције случајева дискриминације утврђене у кривичним, парничним, ванпарничним и извршним поступцима.

(5) Централна база података за почињена дјела дискриминације биће успостављена у Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.

(6) Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, донијеће Правилник о начину прикупљања података о предметима дискриминације у Босни и Херцеговини којим се дефинише садржај и изглед упитника за прикупљање података о предметима дискриминације и остала питања везана за поступак прикупљања потребних података.

Члан 9.

(Праћење спровођења Закона)

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине прати спровођење овог закона.

Члан 10.

(Сарадња са организацијама цивилног друштва)

У изради извјештаја, приликом припреме закона, стратегија и других планова који се односе на стање људских права и питања дискриминације, све надлежне институције обавезне су да сарађују с организацијама цивилног друштва које се баве заштитом и промовисањем људских права и организацијама које се баве заштитом права лица и група лица изложених високом ризику од дискриминације.

ГЛАВА V - ПОСТУПЦИ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 11.

(Заштита у постојећим поступцима)

(1) Свако лице или група лица која сматра да је дискриминисана може тражити заштиту својих права путем постојећих судских и управних поступака.

(2) У случајевима у којима повреда права на једнако поступање произлази из управног акта, жалба у управном поступку и евентуално покретање управног спора на основу заштите од дискриминације, а којом се захтијева поништење таквог управног акта, неће спријечити лице из става (1) овог члана да покрене судски поступак за заштиту од дискриминације.

(3) Сви конкретни захтјеви наведени у члану 12. овог закона, као појединачни или заједнички, могу се тражити у сврху подношења тужбе у парничном поступку.

(4) Суд и други органи примјењују принцип хитности у свим поступцима у којима се испитују тврдње о почињеној дискриминацији.

(5) У складу са општим правилима поступка суд и друга тијела дужни су да предузму све неопходне мјере којима ће се обезбиједити да се поступци у којима се испитују тврдње о почињеној дискриминацији спроведу хитно и окончају у најкраћем могућем року.

Члан 12.

(Посебне тужбе за заштиту од дискриминације)

(1) Лице или група лица која су изложена било којем облику дискриминације, према одредбама овог закона, овлашћени су да поднесу тужбу и да траже:

а) утврђивање да је туженик повриједио тужиочево право на једнако поступање, односно да радња коју је предузео или пропустио може непосредно довести до повреде права на једнако поступање (тужба за утврђивање дискриминације);

б) забрану предузимања радњи којима се крши или се може прекршити тужиочево право на једнако поступање, односно да се изврше радње којима се уклања

дискриминација или њене посљедице (тужба за забрану или отклањање дискриминације);

ц) да се надокнади материјална и нематеријална штета узрокована повредом права заштићених овим законом (тужба за надокнаду штете);

д) да се пресуда којом је утврђена повреда права на једнако поступање на трошак туженика објави у медијима.

(2) Захтјеви из става (1) овог члана могу се истакнути заједно са захтјевима за заштиту других права о којима се одлучује у парничном поступку ако су сви захтјеви у међусобној вези, без обзира на то је ли за те захтјеве прописано рјешавање у редовном или у посебном парничном поступку, осим спорова о сметању посједа. У том случају примјењују се мјеродавна правила за врсту спора о којој је ријеч, ако овим Законом није другачије одређено.

(3) О тужбама из става (1) овог члана одлучује надлежни суд примјењујући одредбе закона о парничном поступку који се примјењују у Босни и Херцеговини, ако овим законом није другачије одређено.

(4) Захтјев за објаву пресуде из става (1) тачке д) овог члана суд ће усвојити ако утврди:

(а) да је до повреде права на једнако поступање дошло посредством медија или

(б) да је информација о поступању које крши право на једнако поступање била објављена у медијима, а објављивање пресуде је потребно ради потпуне накнаде учињене штете или заштите од неједнаког поступања у будућим случајевима.

(5) Ако усвоји захтјев за објавом пресуде, суд ће наложити да се пресуда објави у цијелости. Изузетно, суд може одредити да се пресуда објави у дијеловима или да се из текста пресуде уклоне одређени лични подаци ако је то потребно ради заштите приватности странака и других лица, а не доводи у питање сврху пружене правне заштите.

(6) Пресуда којом се налаже објава у медијима обавезује издавача медија у којем треба објавити пресуду, без обзира на то је ли био странка у поступку.

Члан 13.

(Надлежност, рокови и извршење)

(1) Ако овим Законом није другачије прописано, а у складу са законима о судовима оба ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, за спорове по тужби из члана 12. овог Закона надлежан је у првом и другом степену, поред суда опште мјесне надлежности, и суд на чијем подручју тужилац има пребивалиште или боравиште, те суд мјеста гдје се догодила штета или је почињена радња дискриминације.

(2) У поступцима прописаним у члану 12. овог закона увијек је дозвољена ревизија.

(3) По основу тужбеног захтјева из члана 12. тач. б) и д) овог закона, надлежни суд може да одлучи да жалба не задржава извршење или да одређује краћи рок за испуњење радње која је наложена туженику.

(4) Рок за подношење тужбе на основу члана 12 овог Закона износи (3) три године од дана сазнања о учињеној повреди права, а најдаље (5) пет година од дана учињења повреде. Код континуиране дискриминације рок се рачуна од дана посљедње учињене радње. Рокови се не рачунају у случајевима системске дискриминације. Рок за подношење захтјева за ревизију износи три мјесеца од дана уручења другостепене пресуде.

Члан 14.

(Мјера осигурања)

(1) Прије покретања и у току поступка поводом захтјева из члана 12. став (1) суд може на приједлог предлагача одредити судску мјеру осигурања, односно привремену мјеру осигурања, сходно правилима закона о парничном поступку који се примјењују у Босни и Херцеговини.

(2) Мјера осигурања може се одредити ако:

а) предлагач учини вјероватним да је повријеђено право на једнако поступање,

б) је одређивање мјере осигурања потребно ради отклањања опасности од тешке повреде права на једнако поступање, ненадокнадиве штете или спречавања насиља.

Члан 15.

(Терет доказивања)

(1) У свим поступцима предвиђеним овим Законом када лице или група лица, на основу њима расположивих доказа, учине вјероватним да је дошло до дискриминације, терет доказивања да није дошло до дискриминације лежи на супротној страни.

(2) У случајевима у којима лице сматра да је сносило посљедице дискриминације, као доказно средство за остварење права из става (1) овог члана могу се користити и статистички подаци или базе података.

(3) У случајевима када лице сматра да је сносило посљедице дискриминације због пропуштања разумног прилагођавања, терет доказивања лежи на противној страни.

(4) Као свједок у поступцима за заштиту од дискриминације може се појавити и лице које се свјесно изложило дискриминаторском поступању, с намјером непосредне провјере примјене правила о забрани дискриминације.

(5) Лице из става (4) овог члана дужно је да обавијести Омбудсмене за људска права Босне и Херцеговине о намјераваној радњи, осим ако околности то не дозвољавају, као и да о предузетој радњи извијести Омбудсмена у писменом облику.

(6) Суд лице из става (4) овог члана може саслушати као свједока.

(7) Лице из става (4) може поднијети тужбу из члана 12. става (1) тачки а), б) и д) у конкретном случају.

(8) Одредба става (1) овог члана не примјењује се у прекршајним и кривичним поступцима.

(9) У случају када суд разматра предмет о којем је Институција омбудсмена већ донијела препоруку, коју странка у поступку користи као доказ, суд је дужан у складу с правилима поступка размотрити препоруке Омбудсмена.

Члан 16.

(Учествовање трећих лица)

(1) У поступку који се покреће у складу са чланом 12. овог закона, може се, у складу са правилима парничног поступка, као умјешач. на страни лица или групе лица која тврде да су жртве дискриминације придружити тијело, организација, установа, удружење или друго лице које се у оквиру своје дјелатности бави заштитом од дискриминације лица или групе лица о чијим се правима одлучује у поступку.

(2) Суд ће дозволити учествовање умјешача само уз пристанак тужиоца.

(3) Умјешач ће учествовати и предузимати радње у поступку све до изричитог опозива пристанка тужиоца.

(4) Без обзира на исход парнице, умјешач сам сноси трошкове свог учествовања у парници.

Члан 17.

(Колективна тужба за заштиту од дискриминације)

(1) Удружења или друге организације основане у складу са законом, које се баве заштитом људских права, односно права одређене групе лица, могу поднијети тужбу против лица које је повриједило право на једнако поступање већег броја лица која претежно припадају групи чија права тужилац штити.

(2) У тужби из става (1) овог члана могу се истакнути захтјеви да се:

а) утврди да је тужени повриједио право на једнако поступање у односу на чланове групе чија права тужилац штити,

б) забрани предузимање радњи којима се крши или може прекршити право на једнако поступање, односно изврше радње којима се уклања дискриминација или њезине посљедице у односу на чланове групе,

ц) пресуда којом је утврђена повреда права на једнако поступање објави у медијима на трошак туженог.

(3) Процесне одредбе овог Закона на одговарајући начин примјењују се на тужбу из става (1) овог члана.

Члан 18.

(Заштита лица која пријављују дискриминацију или учествују у поступку)

Виктимизација, као облик дискриминације, забрањена је и представља сваки облик неповољног поступања према лицима која су у доброј вјери пријавила или намјеравају да пријаве дискриминацију, присуствовала или свједочила дискриминацији, одбила налог за дискриминаторним поступањем, на било који начин учествовала у поступку за заштиту од дискриминације, пружила или имала намјеру да понуде информације или документе потребне у поступку заштите од дискриминације или о дискриминаторном поступању информисала јавност.

ГЛАВА VI - КАЗНЕНЕ (ПРЕКРШАЈНЕ) ОДРЕДБЕ

Члан 19.

(Поведа члана 2. став (2) овог закона)

(1) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које доведе неко лице или групу лица у неповољан положај на основима набројаним у члану 2. (Дискриминација), став (1), на начин описан у чл. 3. (Облици дискриминације) и 4. (Остали облици дискриминације) овог закона.

(2) Новчаном казном у износу од 700 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у државној, ентитетској и кантоналној институцији, институцији Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинској институцији, у правном лицу с јавним овлашћењима и у другом правном лицу.

(3) За прекршај из става (1) овог члана такође ће се казнити и физичко лице, и то новчаном казном у износу од 550 КМ до 1.500 КМ.

(4) Ако се прекршај из става (1) овог члана учини пропуштањем да се поступи по препоруци Омбудсмена Босне и Херцеговине, казниће се правно лице новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 6.500 КМ, а одговорно лице у правном лицу или физичко лице казниће се новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

(5) Ако се прекршај из става (1) овог члана учини пропуштањем да се поступи по налогу суда, новчаном казном у износу од 3.500 КМ до 10.000 КМ казниће се правно

лице, а новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се одговорно лице у правном лицу или физичко лице.

Члан 20.

(Повреда члана 7. ст. (6) и (7) овог закона)

(1) Новчаном казном у износу од 1.000 до 5.000 КМ казниће се правно лице за прекршај ако:

а) не достави податке или документе на захтјев Омбудсмена Босне и Херцеговине, односно ако их не достави у прописаном временском року, и не дозволи увид у њих, у супротности са чланом 7. (Централна институција за заштиту од дискриминације), став (6) овог закона;

б) не сарађује с Омбудсменом Босне и Херцеговине и не даје писмено одговоре или обавјештења, односно не обвијести о ефекту препорука датих с циљем отклањања дискриминације, у супротности са чланом 7. став (7) овог закона.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана такође ће се казнити и одговорно лице у државној, ентитетској и кантоналној институцији, институцији Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинској институцији, у правном лицу с јавним овлашћењима и у другом правном лицу, и то новчаном казном у износу од 500 до 1.500 КМ.

(3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и физичко лице, и то новчаном казном у износу од 450 КМ до 1.000 КМ.

Члан 21.

(Повреда члана 18. овог закона)

(1) Правно лице које лице које је пријавило дискриминацију у доброј вјери, или лице које је на било који начин учествовало у поступку заштите од дискриминације доведе у неповољан положај на основу тога што је то лице пријавило дискриминацију или учествовало у поступку, у супротности са чланом 18. (Заштита лица које пријави дискриминацију или учествују у поступку) овог закона, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 10.000 КМ.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана такође ће се казнити и одговорно лице у државној, ентитетској и кантоналној институцији, институцији Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, општинској институцији, у правном лицу с јавним овлашћењима и у другом правном лицу, и то новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.500 КМ.

(3) За прекршај из става (1) овог члана такође ће се казнити и физичко лице, и то новчаном казном у износу од 700 КМ до 2.000 КМ.

(4) Ако прекршај из става (1) овог члана учини с намјером одговорно лице у правном лицу, одговорно лице у правном лицу ће се казнити новчаном казном у износу од 2.000

КМ до 7.000 КМ, и ако је учини са намјером физичко лице, физичко лице ће се казнити новчаном казном у износу од 1.500 до 4.000 КМ.

Члан 22.

(Заштитне мјере)

(1) За прекршаје прописане овим законом могу се изрећи заштитне мјере одузимања предмета и забране обављања одређене професионалне дјелатности, пословне активности или дужности.

(2) Заштитне мјере одузимања предмета обавезно се изричу сваки пут када је прекршај извршен коришћењем тих предмета, односно када су предмети били намијењени извршењу прекршаја или су предмети настали због извршења прекршаја.

Члан 23.

(Објављивање рјешења о прекршају)

Рјешење о прекршају прописано овим законом објављује се у јавним медијима доступним на цијелој територији Босне и Херцеговине.

ГЛАВА VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

(Усаглашавање осталих прописа с овим законом)

(1) У случају неусаглашености других закона с овим законом у поступцима по овом закону, примјењиваће се овај закон.

(2) Сви закони и општи прописи биће усаглашени с одредбама овог закона у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

(3) Овај закон не прејудицира одредбе и услове који су утврђени у међународним уговорима и споразумима с вјерским заједницама, чиме се не дира у њихову дјелатну, нормативну и организациону аутономију и принцип пуног уживања права вјерских слобода и изражавања.

(4) Сви јавни органи те остала правна лица дужни су да у своје опште правне акте или кроз посебне правне акте регулишу начела и принципе једнаког поступања, те да обезбиједје ефикасне интерне процедуре заштите од дискриминације.

Члан 25.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

“Службени гласник БиХ“, број

Члан 14.

(1) Поступци у предметима у којима до дана ступања на снагу овог закона не буде доносена првостепена одлука суда спровешће се према одредбама овог закона.

(2) Поступци у предметима у којима до дана ступања на снагу овог закона буде доносена првостепена одлука суда спровешће се према раније важећим одредбама овог закона.

Овај закон ступа на снагу осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.